

Виходить у Львові!
що дня (крім неділь і
гр. кат. свят) о 5-ій
годзі по полудні.

РЕДАКЦІЯ і
Адмін. страля: ул.ица
Чарвенекого ч. 10.

ПИСЬМА приймають
ся лиш франковані.

РУКОПИСИ
вертають ся лиш на
окреме жаданє і за здо-
желєм оплати почт.

РЕКЛАМАЦІЇ
неважчтані вільні від
оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Передплата у Львові
в бюрі дневників на-
саж Гавсманя 9 і в п.к.
Староствах на про-
вінції:

на цілий рік К 4-80
на пів року К 2-40
на чверть року К 1-20
місячно . . . К—40
Поодинокє число 2 с.

З почтовою ле-
ресилкою:

на цілий рік К 10-80
на пів року К 5-40
на чверть р. К 2-70
місячно . . . К —90
Поодинокє число 6 с.

Додаток до „Газети Львівської“.

Вісти політичні.

Цісар Вільгельм у Відні. — Чехо-німецька
угода як би довершена. — З краєвих соймів. —
З Туреччини.

Є. В. Цісар відвідав вчера перед полуд-
нем цісаря Вільгельма. О 12 год. в полудне я-
вив ся німецький цісар в ратуши і оглядав там
образ маляра Мача представляючий, як німець-
кі князі складають чолобитню австрійському
Цісареві. В присінку дожидав Цісаря бурмістр
Наймаер і повитав его промовою, в котрій сла-
вив его „вірність Нібелюнів“, яку оказав ми-
нулого року.

На промову бурмістра виголосив цісар
Вільгельм бесіду, в котрій передовсім подяку-
вав за величаве прийатє, а навязуючи до ухва-
ли, надаючої части Рінгу (широкої улици, що
іде довкола осередка міста), зазначив, що єсть
то надзвичайний вираз чести для чужого мо-
нарха і тотя ухвала глибоко его тронула. Ці-
сар видить в тім з одной сторони доказ друж-
би і сердечного чувства симпатії межи жите-
лями Відня а ним, що також проявило ся за-

гально в дружних поклопах і в блискучих
очах віденських красавиць (галіант-
ний цісар!) підчас его їзди улицями Відня.
Суть то річи, котрі трогають і поривають сер-
це чоловіка.

З другої сторони — говорив цісар даль-
ше — виджу в ухвалі тій арозуміє міста Від-
ня того, що в поважнім часі союзник в
блискучій зброї станув побіч вашого Мо-
нарха. Було то обовязком, а також наказом
дружби, бо союз став ся коначностию для жи-
ття обох народів і став ся спасенієм сьві-
та. Ухвала та набирає ще більшого значіння в
наслідок того, що стало ся то якраз з нагоди
80-тих роковин уродин Цісаря Франц Йосифа,
для котрого він, цісар Вільгельм єсть повен
чести і уважає его за свого вітцівського прия-
теля, за символ самовідреченя і сповнюваня
обовязків.

По промові цісаря музика відіграла гимн
німецький, а відтак цісар Вільгельм оглянув
ратуш.

О 1 год. в полудни відбуло ся у німець-
кого амбасадора Чіреского сніданє, в котрім
взяли участь оба Монархи, архієпископ Франц
Фердинанд і архієпископ Фридрих. По пополудни
оба монархи звиджували ловецку виставу і бу-

ли в кінематографічнім театрі, де показувано
образи представляючі обох цісарів на ловах.
Опісля Цісар Франц Йосиф відїхав до Шен-
бруна а цісар Вільгельм оглядав виставу. Ве-
чером відбув ся в Шенбруні галевий обід, в
котрім взяли участь оба Монархи, члени ці-
сарского дому і двірєкі достойники. О 9 год.
20 минут вечером відїхав цісар Вільгельм до
Сімарінген.

Межи Чехами а Німцями прийшло вже
майже до повного порозуміння. На вчерашнім
засіданю Виділу краєвого маршалок краєвий
кн. Љобкович подав до відомости успішний
вислід угодової конференції ческих і німецьких
партий і заявив, що просив
намістника о скорє скликанє сойму. Маршалок
заявив, що сойм збере ся мабуть 30 с. м. —
Гр. Шенборн висказав пп. Скарді і Еппінге-
рови подяку за їх заслуги околом доведеня до
порозуміння. В справі сій доносять ще з Праги,
що президент міністрів вислав на руки мар-
шалка краєв. кн. Љобковича слідуючу теле-
граму: Прошу прийати мою іратуляцію з на-
годи осягненія вчера успіхів. Бодай би спов-
нили ся надії всіх, котрі тої гадки, що в той
спосіб зроблено перший крок на дорозі до ми-
ра в чеськім королівстві.

З подорожи по Канаді.

(Зладив — К. Вербиц.)

„Се Гуцул за море їде, чей тамши долю
знайде“ — співає ся в якійсь там піснї. Та
не лиш Гуцул, але сотки тисячів наших лю-
дий і рїжних сторін амусила біда і нужда в
ріднім краю шукати долї далеко за морем аж
в новім сьвітї, в Америці! Та чи знайшли єї?
Коли де, то певно ще найскорше в Канаді, бо
о скілько звідтам чутки надходять, то на та-
мошних кодьонїях поробили ся не лиш поважні
американські фармери, але ще й зачинають ор-
ганізувати ся у велике економічне товариство
а просьвіта ширить ся там бодай чи не так
само а може навіть і ще лїпше як в ріднім
краю. За характеристичне для наших пересел-
ленців в Канаді треба уважати то, що они там
закладають самї в своїх громадах школи і ста-
влять церкви а тим способом старають ся всі-
ма силами зберегти свою народну окремішність,
свою народність, котру вєкди на чужинї а тим
більше в Америці можна так легко затратити.
Єсть се між иншим ще один доказ більше тої
народної жизнєности, яка мимо всякого гнєту
і поневірки через сотки лїт зберїгла ся в на-
ших людех. Послїдний євхаристичний конгрєс
в Монтрїль, столиця Канади і участь в нїм
нашого митрополита вплинуть без сумніву ще
більше на скріпленє народного духа серед ка-
надийських Русинів, бо не позїстануть адаєсь
без наслідків для організації рускої церкви в

Канаді. В виду того чей не від річи буде по-
знакомити ся трохи близше з тим краєм, де
хоч так далеко за морем, зачинає так користно
і успішно переводити ся відродженє нашої на-
родної ідеї, що безперечно не позїстане колись
і без значного впливу і на рідний край, тим
більше, що американські Русини взагалї вже
її тепер зачинають поволевьки і після своїх
сил впливати на відносини в ріднім краю.

Тоже подь, любий читателю, бодай гад-
ками до краю, де живуть наші братя, рускі
фармери. Але не гадай, що зараз стрити ся
з ними і пізнаш їх жите: ні, они живуть да-
леко в глубинї того краю а обїхати відразу
так величезний край як Канада, то не так
лєгка річ. В прочім треба насамперед пізнати
той край і людей, серед котрих судило ся
проживати нашим фармерам. Може колись і до
них заїдемо а поки що лишимо їх на боцї.

1.

Північна Канада, єї величина, єї жителї
і єї богатства.

Добре каже один німецький подорожник,
що годить ся бодай раз колись пригадати, що
в північній Америці не розєїли ся лиш самї
Сполученї Держави. Тотї Американці зпід
звїздистого прапора, що то витворили нїби
якийсь окремиї американський наїд і так ду-
же валять до себе всіх, котрим вже навкучи-
лось в Европі, чванять ся занадто і так вже
своєю крикливою хвальбою заглушують наші
уши, що забуваємо, що на північній їх грани-

ци єсть ще друга держава, своїм простором
значно більша від Сполучених Держав та й да-
леко богатша в скарби природи, котрих люд-
ска рука ще не могла рушити. Єсть то край
будучности для поселенців, але заразом і край
минушности, під вглядом культури, старої
національної культури, котрої європейскї заїди
в Сполучених Державах вирєкли ся і єї ска-
риктурували, а котру тут в Канаді плекають
і розвивають органічно дальше як у великих
поступових державах в Европі.

Треба признати, що й Сполученї Держави
мають для людскости велике значінє, але
тут все ще відбуває ся так сказати би пере-
міна на будучність. Народи старого сьвіта пе-
рероблюють ся тут на якусь нову расу, котра
колись виведе свою культуру, що стане тоді
по серединї межи європейскою а азійскою. Але
поки що панує там ще лиш хаос, заколот і роз-
клад, а Європейцєви, котрий попаде ся в той
чародійний вир, не позїстає нічого иншого, як
або в нїм потонути, або втікати і схоронити
ся в якусь закутину і придивляти ся тут з да-
лека чужому сьвітови, до котрого не хоче при-
стати.

Зовсім инакше в Канаді. Тут політична
зависимість від Англії і слабий вплив посе-
ленців з чужих країв а передовсім історична
противність до Сполучених Держав, котра зро-
била Канаду прибіжищем тих, що не хотїли
піддати ся американській переминї, зберегли
сили європейскої культури і так могла тут в
новім краю удержати ся з одной сторони фран-
цуска з другої англїйска культура, котрі аж

„N. fr. Presse“ єсть того погляду, що Чехів спонукали до уступки дві причини: насамперед фінансові потреби краю а відтак намір зміни тактики в радї державній. Зачувати, що Чехи визволившиє зпід словїньської диктатури, стремлять до чесько-німецької коалїції у Відні. Був би то хиба найліпший доказ, яку реальну вартість має пропаговане так завзято таки самими Чехами славянофільство.

Як доносить львівське бюро кореспонденційне, відбула ся вчера по полудни під проводом пос. Яля конференция польських послів демократичних, соймових і парламентарних, на котрій постановлено утворити постійну мосолюську конференцию демократичних послів в цілі обговорюваня політики кравової і державної. На ті конференції мають бути запрошені репрезентанти дружної праси а також після рішеня председателя також особи з поза кругів посольських. В конференції тїй взяли участь між иншими послы: Баталя, Цюхціньскій, Герман, Яль, Ляндав, Лео, Лвенштайн, Майс, Мерупович, Класкїй, Заранскїй і др.

Зальцбургскїй сойм ухвалив вчера вписенє звизаюче видлі краєвий, щоби в як найкоротшїм часї приготував внесєня в цілі зарадження дорожни а також вписєня в справі знесєня замкєня границї для привозу худоби, мяса і збіжжя та внесєня жадаюче привозу аргентинського мяса без обмеженя.

В Константинополи розійшла ся чутка о кризі в міністерствї. Після одної верзі мали парискї фінансовї круги зажадати від великого везира усунєня міністра фінансів Джавіда-бея яко головне услїве затягєня позички. Наслїдником Джавіда мав би стати Цїябей. Після другої верзі мало пастати поважне непорозумїє межі міністром фінансів а міністром війни їзза будучого військового бюджету. Крім того міністер фінансів противить ся рішучо намірови великого везира підвиєшити пенсії міністрам проживаючим на заточєню. Оба міністри, що вийшли з молодотурецкого комітету, Джавід і Тальянт, були вчера у давнїшого президента міністрів Кїямїла-пашї, з чого висновують всїлякі комбінації.

Із Солуня доносять: Оголошенє стану ви-

їмкового і примїненє закона о ватагах в Моностири і охрестности видало несподіванай вислїд. При ревїзї в Моностири і охрестности знайдєно 2.000 карабїнів, 1.500 револьверів та запаси мунїції і бомб.

Н О В И Н К И.

Львів, дня 22-го верєснєя 1916.

— **Є. Е. п.** Намїстник др. Михайл Бобринскїй підчас сєсїї соймової буде удїляти авдєншїй линї в недїлі

— **Іменованя.** Президия кр. Дирекції єкарбу іменовала в статї особовїм салїнарних управ в Галичинї і на Буковинї: уривитєля гірничого і гутничого Ад. Ковєчного інжинїром будївалї машин в IX кл. ранги: салїн. адїюкта Стефана Випорка уривитєлем гірничим і гутничим в IX кл. ранги, а євалїв гірничих: Кар. Козубєкого і Юлія Дїце та практиканта гірничого Фр. Кавєцкого салїнар. адїюктами в X кл. ранги.

— **Новї шкільнї будинки у Львовї.** Органїзаційна сєкція мїської ради ухвалила на послїднїм засїданю, відбутїм мїнї тиждня, будову девятьох нових шкільних будинків, а то: 1) коло городєцької рогачки, 2) в горїшнїй ул. Вуєцкїй, 3) в ул. Клепарївскїй або Вєтеранїв, 4) в ул. Зборовєских або сьв. Мартїна, 5) в неозначєнїм дєсї мїсцї будинок для мужєської і жєньської шкоти ім. Шапкєвича, 6) в неозначєнїм дєсї мїсцї будинок євїльнїй для шкїл ім. Костюшка і Пірамовича, 7) в ул. Зелєвїй для лїцєя ім. королевої Івїлї (реальної гімназїї) на ґрунтах вїнїшнього будївничого двірця, 8) в горїшнїй ул. Зелєнїй, 9) для шк. ім. Миколая Рєя. Фонди на будову гїх шкїл запєвєнї в законї про 14-мїліонову позичку, до котрої зрєалїзованї мїсто приступїть лєваком і до чого порублєнї вїє всєяї приготуєнїє. Точнїм означєнєм мїсця на ті шкоти займє ся будївничїй уряд Пляни будови будуть виконанї в дєрєві конкурє.

— **Справа однорїчних добровольцїв.** Fremdenblatt пишє: Нєправдїве донєсєнє дєяких часопїсєй про задуманє обмеженє або цїкавогє знесєнє їнстїтуції однорїчних добровольцїв дає в послїднїх днїх привїд до широкїх дискусїй. З огляду на те на основї автєнтічних їнформаций можємо заявити, що права однорїчних добровольцїв в новїм військовїм законї будуть задержанї вповнї. Міністерєво ївійни не задумує анї їнесї їнстїтуції однорїчних добровольцїв анї правїтєлєвїї обмежати. Протївно, задумано розширити права однорїчних добровольцїв. Одвак поки що Міністерєво ївійни не можє перевєсти того плану. Тому,

що перєсїчне число резервових офїцїрїв тєпер досїгє високє і можлївє перєновнєнє. Міністерєво ївійни обмежати їменованя резервових офїцїрїв. Вїйськовїй закон будє змїненїй в тїм напрямї, що не лїше як було досї, їснїг будє рїшатї про їменованє офїцїром, алє її особїстї квалїфікації однорїчних добровольцїв.

— **Огнї.** В Вїлнї шлякотскїй під Львовом згорїло днєя 16 є. м. по полудни звїш 160 будинків єосподарєких в цїлїм сєгерїчнїм добутком. Огонь підложїли дїтї, що бавїли сї єїрїчкїми. — В сєлї Горайцї єєсарївєского повїта згорїло мнїюлого тїжднєя 13 загород єєлянєських і шкота. В однїй їз хат згорїла також і 3 дїтна дївчїнка. — В Красноєїльцях збарєского повїта згорїло 4 загороди єєлянєскїє.

— **Дрїбнї вїстї.** Страїк трамвайнїкїв закінчїл сїя вчера, здавєс на вдоволенє обох єгорїп і від вчера полудни зачали возї трамваєвї знов курсувати. Вєкє службу приїнго назад. Нєпрїнято лїше 4 робїтнїкїв газових, котрїх повєдєнє як зазначїв дїр. Теодорович, вєкє перед страїком було нєвідновїднє. — На прїказ комїсїї для розєсмотрєнєя чїстотї в львівєких камєнїцях замєнєно 4 готєлї послїднього рєяду, а то готєль Бомбаха при ул. Фїрманєскїй, при ул. Казїмїрївскїй ч. 23. при ул. Жовкївскїй ч. 27 і при Рїбїй пашонї ч. 2. — З гарїтєновової вїзнїцї в Станїславовї втїк єногдї під рєаном рєядовїй Пєтро Кузьмак, о чїм донєсєно львівскїй полїцїї. Кузьмак втїк бєз шапкї і мав на єобї лїше арєштєнтєскє дрїлїховє одївє. — З робочого віддїлу в Пєгїрцях вгєклї днєя 17 є. м. два ардїтантї заведєнї карного для мужчїн в Станїславовї: ялїєсь Георгї Зугуї і Іван Моєса. — В мїєскїй городї у Львовї згублєно золотїй перєгїнє а брїлїантової вартостї 3000 К. — На кару ємертї чєрєс повїннєнє засудїв тїбунал суду прїєлїжнїх в Рїшєвї Гнєга Вайора за убїтє брата своєї жїнкї. — Кравєць Шая Гакєр, замєшкєлїй в дому при ул. Сопїчєй ч. 22 забрав від рїзнїх єєбї задаткї на роботу і втїк. — Прїнав бєз слїду 14-лїтнїй золотарєкїй учєнїк з вєрєгату п. В. Лїдонїча, їмєнєм Мїх. Сїндєр вислєпїй з золотїм єєрєтєсєм до урєду значковє.

— **3 салї судової.** Другого днєя розправї в процесї о. Давїдяка протїв Дудкєвїчївцїв перєслухувано др. Грїнєвєцкого. Прєдєсїдєтєль радн. Вїєлоцкїй зарєз на початку розправї просїв обжалованїх, щоби не говорїли якоює чужою мовою (по росїєскї), бо розправа чєрєз то довшє погягнє сїя. Колїж опїєлєя прїєстүплєно до перєслуханя др. Грїнєвєцкого, вїн зачєв говорїти по росїєскї. І єєбї вїпшєв замїтнїй мємент для харєктєрїстїкї росїєскїх агїтаторїв в Галичинї: На питанє прєдєсїдєлєя, чи не мїг бї вїя говорїти по „малорускї“, відповїдав др. Гр., що єму лєкшє „гаварїть па вєлїкорускї“. (На салї єь мїх). Прєдєсїдє-

в найновїшїх часах зачали єплїватї сїя в одну канадїєску державну культуру, котра однак не вїрїкає сїя свого походжєня. Так отжє стала сїя Канада в протївностї до Сполучєних Держав Європою в півнїчнїй Амєрїцї.

Єє видко добрє вжє навїть з самої повєрховностї. Замїєть того хаосу, якїй панує в амєрїканьскїй рєпублїцї, котра лїшає єждоєму єкєрємо як найбільшю євободу, панує тут порядок як в монархїї, котра ставїє державну висшє понад їнтерєси і жадобї поодїнокїх людїй. Замїєть тїх шаблєновїх мїєт і єїл, що в Сполучєних Державях вїраєтаєтє мов бї з під землї за одну вїч, а в котрїх жїють людї мов лїш у великїх табєрах, котрї, коли того потреба, зарєз розбїрають, щоби перєнєсїтї сїя кудї їндє, знаходять сїя тут домївки, поставлєнї лїш на то, щоби їх нїколі не покидати і для того стають сїя не лїш вїраєзом внүтрїшнього жїтєя їх жїтєлїв, алє ї вїєжуть сїя тїєсно з землєю і тїми сторонами, якї їх оєружєють. Замїєть тої погонї за зїєком, яка панує по амєрїканьскїх мїєстах, видко тут єпокїєрїй розвїї підпрїємчївостї а тотї вєжї і банї єєркєв, що подїбно як і в Європї перєвїєшають їншї будївлї в мїєстї, єуть доказом, що ї тут людї не жїють лїш самїм хлїбом. Єє ї пояєнєє нам також, для чого з нашїх посєлєнцїв поробїлї сїя фармєрї, котрї не хотять потонутї в чужїм морї, лїш вєялї сїя плєкатї і розвїєвати свою власну народну культуру.

Мїмо того всєго Канада то край кольо-

вїяльнїй. У всїх відносїнах видко єчє чєр за вїєзаку, всї єї жїтєлї наповнєнї духом пїонїрїв. Що днєя перєходять чєрєз єї границї новї посєлєнцї, вїрүбують щорєз новї прадїєсї, щорєз новї просторї єтєпїв обрєблїють плүгом та заводять в горах новї копєльнї. Вєдовж новїх шляхїв зєлїянїчїх пєстають новї сєла і мїєста, новї канєлї єєлудєють мнїожєство рїк і озєр в єїм краю, новї кораблї показують сїя в єго чуднїх прїєстанях та вїєвозьтє всїлякє добрє на єьвїтовї торгї. Добробут краю рєстє з єждїм днєм, єго державнїй подїл збїльшєє сїя і став щорєз рїжнєродїєнїй а самосьвїдомїєть єго горожан прїєцєє бєзвєстєно нєд тїм, щоби з брїтїєскїй колїонїє зробити позволї нєзавїєсї м у к а н а д ї є с к у д е р ж а в у. Чїм бїльшє зачїнають землєю управлїтї і обрєблїтї, тїм бїльшє з єстрого підєсоня робїть сїя лєгїднїєшє. То всє разом перєконує нє лїш Канадїєцї, алє єждоого чужїнцїя, котрїй їздїть по краю і мєє на всє добрє око, що тут вїтворює сїя нова культурна держава, що вїраєстєє і дозрїває молодїй велїт європєєскїй породї, котрїй колїєс вїєстүгнїть з помїж амєрїканьскїх велїтїв та єтанє домагатї сїя і єобї учєстї в панованю на амєрїканьскїй цїлєчїнї.

Канада займєє малє що нє рївно 9 мїліонїв 600 тїєсїчїв (9,584.600) квєдратовїх кїльмєтрїв просторї і єсть мїєжє рївно о 200.000 квєдратовїх кїльмє. бїльшєє як Сполучєнї Дєржєвї а мїєжє пятнєйцятє разїв так вєлїка як Австрє-Угорцїна. Людїє там однак жїє мєн-

шє як у нас в Галичинї, бо пїєсля консєкрїпцїї з 1901 р. було там всєго лїш 5 мїліонїв 300 тїєсїчїв (5,373.314) душ; однак пїєсля обчїслєнєя мїністерєства торгєвлї в лїпнї 1909 було вїжє 7,184.000 і можнєа для того прїєпускєтї, що нова консєкрїпцїя в 1911 р. нє вїєкажє пєвнє бїльшєє як 8 мїліонїв. Алє тотї жїтєлї так нєрївнорїмно розкїнєнї по так вєлїчєзнїм краю, що трєба прїєдївнїтї сїя поодїєвоєм чєстєям держєвїє, коли хочє сїя матї добрїй обрєз засєлєнєя краю.

Наїєгүєтїєшє засєлєнї єуть всє пє т. зв. прїєморєнї провїнцїє, з котрїх в 1901 р. єстрєв Прїєнц-Єдвєрд мєє на 5180 кв. кїльмє. 103.300, Нова Шкєонїєя на 53.220 кв. кїльмє. 460.000 а Новїй Брєвншвєйг на 72.780 кв. кїльмє. 330.000 душ. Можєє однак бутї, що нова консєкрїпцїя вїєкажє тут значно мєншє, бо богато людїє вїєбїрає сїя звїдєєсї на захїд. Культурнїй і єосподарєкїй єєсєрєдок того краю творять двї провїнцїє Квєбєк (Quebec) і Онтєрїо (Ontario) і єопї бїє малї такї найбільшє жїтєлїв, як бїє нє то, що до тїх провїнцїєй нєлєжєть дужє вєлїкї а єустї просторї на півнїчї; пєршє з тїх провїнцїєй малє в 1901 р. на 892.125 кв. кїльмє. просторю 1,649.000 а друга в тїм самїм рєодї на 568 кв. кїльмє. 2,182.000 душ.

(Дальшє будє).

тель рад. Віслоцкий питає обжалованого де він родив ся. Обжалований відповідає, що в Самбірщині. На те каже председатель, що там єсьє нарід не говорить „на велікоруски“. Тоді обжалований заявляє, що говорити буде таки „на велікоруски“, бо єму так лекше (!), а коли судді присяжні скажуть, що не розуміють тої мови, то він тоді говорити буде „по малоруски“. Требаж мати на увазі, що п. Гриневецкий єсть доктором медицини, був якийсь час директором руского львівського театру, став опися членом редакції москвофільського „Галичанина“ а наконєць вивансував на редактора очевидно добре платного „Півкарпатської Русі“, органа рускою народної організації в Галичині, — додає ще треба: піддержуваної за кордону.

Дальше переслухано обжалованого Володимира Киндія. Заступник позовника др. Дверницький поставив єму таке питанє: Пана комісар, чи ви вже тоді знали, що позичка, котру у висоті 12.000 К виплачено Алексевиичеві (з каси „Самопомощи“ в Коломиї) була фікційна остільки, що взяв єї поправді не Алексевиич, лиш Дудикевич? — Обж.: Ні, я довідав ся про фікційність тої позички аж в 2 роки опісля.

Остаточно розправу знов відложено, бо на жаданє оборонців трибунал поручив суді слідчому переслухати ще нових свідків покликаних обороною.

— Катастрофа на залізниці. Про катастрофу на залізниці на станції Роттенман в Стирії, о котрій ми подали онегда звістку в телеграмах, доносять тепер що слідує: Катастрофа настала на лінії, де єсть лиш один шлях. На тій станції мінюють ся два поїзди, з котрих один їде з Відня а другий з Триесту. Службу на тій станції виконує лиш один вартівник. Після єго зізнань доїздив поїзний поїзд ч. 102 до єго будки, коли рівночасно авізоване поїзд ч. 101. Вудник зміркував зараз, що грозить небезпечність і зачав червоною ліхтарнею давати знак машиністови поїзду ч. 102. Машиніст добачив сигнал і пустив контрапару та зачав поїзд гальмувати, але машиніст противного поїзду, що знаходив ся якраз на закруті, не добачив здєсь сигнала і їхав дальше. Пізнійше мабуть і він добачив грозячу небезпечність, але вже було за пізно. Оба поїзди їхали скоростію 60 кілометрів на годину і на так короткім місци годі вже було їх загальмувати. Оба поїзди наїхали на себе з такою силою, що обі локомотиви підкочили в гору мов ті два пса, що жеруть і вбили ся одна в другу. В поїзді, що надїхав з Триесту, розбили ся зараз тендер і виз почтовий на дрібні кусні.

Позаяк пасажири по найбільшій часті спали, то настали в хвилику по катастрофі страшні сцени. У вагонах світло погасло а зі всіх боків чути було лиш страшні крики і зойки. О якийсь помочи в першій хвили годі було й подумати, бо на отвергім полі не було світла. Аж по якімсь часі наспіли амбулянти з лікарнями і відповідною службою. Скопстатовано, що 7 осіб згнуло а 12 було тяжко ранених. Страшний вид представляв якийсь пасажира, котрому урвало обі ноги так, що они висіли ще лиш на куснях шкіри. Топник локомотиви, що їхала з Триесту, зійшов з розуму. Підчас коли всі, хто лиш міг, ратував ранених або й сам собі помачав, як міг, топник той не знаючи вже, що з ним дів ся, стояв коло машини і заедно єї чистив, не зважаючи на то, що дє ся довкола него — чистив і чистив.

В дивній ситуації знайшов ся один пасажира, котрому на щастє не стало ся більше нічого, лиш що єму лице трохи подерло. Він в однім купе II. класи замість положити ся на лавку, виліз на сїтку на горі, призначену на річчї і там спав. Підчас катастрофи так якось вагон розбило, що сїтка з противного боку нагнула ся на него і він знайшов ся тепер мов в лапці, з котрої не міг видобути ся. Між першими, що давали поміч нещасливим, був і намістник Триесту кв. Гогенльогє. Коли він побачив того пасажира замкненого в сїтках, спитав єго, яким він способом там дістав ся, а зловлений відповів на то з повним гумором: „Я, Ексцеленциє, турист, що лаять по горах;

коли їду, то вилажу завсїгди до сїтки, бо я певний, що мене там ніхто не рушить“.

Дирекция залізниць державних в Віллях оголосила спис осіб погибших підчас катастрофи. Погиб якийсь шинкар з горішної Австрії, асистент і офіціант почтовий з Відня, машиніст і кондуктор поїзнього поїзду з Венеції, якась жінка і якийсь мужчина незвітного імени. Тяжко ранених було 10, легко 19.

— Старинний хрест. В домі о. декана Селезинки в Янчині, перемишлянського повіту, находить ся ручний деревляний хрест, який небавом буде мати 600 літ віку. Найдено єго случайно, на горіщчї старого парохіяльного дому, покритого стріхою. Різьби на тім трираменнім хресті зберігли ся зовсім добре; якийсь побожний несправний різьбар повирізував на нїм по обох сторонах крім Розп'ятого ще майже всіх святих, яких в особливий спосіб почитає наш нарід, отже й Матір Божу з дитятком Ісусом на руках, і св. о. Іоколая, і св. Івана з єго матерію, а надто цілу сцену Богоявлення. Рік можна відчитати зовсім докладно. Мішає тут лишє буква Ъ, але чи не переміняв єї малограмотний різьбар з цифрою К. Таким чином був би єє рік 1425. Різьби дуже примітивні, але саме тим для нашої давпої сеницерської штуки вельми характеристичні. Особи є вирізані на тлі народної орнаментики. Отець Селезинка має намір подарувати сей цінний антик Церковному музеєви у Львові. — При сїй нагоді треба згадати, що при будові нового дому парохіяльного в Янчині розкопано давню могилу, переповнену зовсім струпишілими людськими черепами і кістками. Череп лежав при черені, слідів яких-небудь предметів ані домовин не знайдено ніяких. Добути кости поховано на иншій місци, але богато ще з них біліє ся в стїні стятого горба.

Телеграми.

Відень 22 вересня. Нинішня Wiener Ztg. оголошує патент цїсарский скликающий сойми: моравский на 28 с. м., чєский на 30 с. м., дальматинський на 3 жовтня, Країни, Горіщчї, Градиски і Істриї на 5 жовтня, Тиролю на 14 жовтня.

Монахів 22 вересня. Цїсар Вільгельм прибув нині рано і поїхав в дальшу дорогу до Сігмарінген.

Одеса 22 вересня. Розв'язано тут німецьке товариство просвітне на полудневу Росію.

Будапешт 22 вересня. На східнім двірци занедужав якийсь робітник серед підозріних проявів холери. Дворець дезінфекціоновано. У 3 осіб, котрі тут приїхали, стверджено також прояви підозріної хвороби.

Петербург 22 вересня. „Рєч“ доносить: Членів міської управи Корнилова, інжиніра Міллєра і Тройницкого, котрі з Каменця подільського виїхали до Черновець арештували власти російські під закидом шпигунства.

Петербург 22 вересня. „Нов. Время“ доносить: У арештованих в Москві під закидом шпигунства німецьких офіцирів знайдено мапи і пляни. Офіцирів тих пушено на волю, бо маневри під Москвою не були тайні і брали в них участь також войскові аташе чужих держав. Також і в документах, знайдених при німецьких офіцирах, не було нічого тайного.

„Закон ловецький“

брошуру на часі і для всіх потрібну, замовляйте по цїні 80 с. враз з пересилкою у накладника І. Мойсейовича, ул. Осолінських ч. 11.

Руско-англійський підручник.

Для вибираючих ся до Америки!

„Хто знає 500 слів якоїсь мови, може сміло полагоджувати веї свої щоденні потреби“.

Скорше найде щастє в Америці той, хто розуміє хоч трохи англійську мову. Бєли маєте налір коли небудь там їхати, купіть собі „Руско-англійський підручник“ до скорого і певного вичучєня англійської мови з докладним вивоговором, з доданєм словарця, найпотрібніших щоденних розговорів і всяких інфорляцій.

Книжка обнимає 254 сторін друку, і є в твердій оправі. — Видана в Алерції.

Коштує 3 кор. з пересилкою.

Виславєсь за післанилатою, — або за попереднім надісланєм грошів.

Замовленя приймає: Ст. Вартиньский, Друкарня „Газ. Львів.“ ул. Чарнецького ч. 12 Львів.

Курс львівський.

Дня 21-го вересня 1910.		Пла- тять	Жа- даць
I. Акції за штуку.		К с	К с.
Банку гіпот. гал. по 200 зр.	685.—	602.—	
Банку гал. для торгов. по 200 зр.	458.—	465.—	
Зелїв. Львів-Чернів. Яси	552.—	557.—	
Акції фабр. Лишиньского в Сяюку	567.—	575.—	
II. Листи заставні за 100 зр.			
Банку гіпот. 5 прц. преміов.	109.70	110.40	
Банку гіпотечного 4½ прц.	99.—	99.70	
4½% листи заст. Банку краєв.	99.70	100.40	
4% листи заст. Банку краєв.	94.30	95.—	
Листи заст. Тов. кред. 4 прц.	96.—	—	
„ „ 4% льос в 41½ літ.	95.50	—	
„ „ 4% льос. в 56 літ.	92.80	93.50	
III. Обліги за 100 зр.			
Проїнаційні галицькі	97.80	98.40	
Обліги ком. Банку кр. 5% II. ем.	—	—	
„ „ „ 4½%	99.50	100.20	
Зелїв. локаль. „ 4% по 200 К.	92.80	93.50	
Позичка краєв. з 1873 р. по 6%	—	—	
„ „ 4% по 200 К.	92.—	92.70	
„ м. Львова 4% по 200 К.	93.—	93.70	
IV. Льоси.			
Міста Кракова	100.—	120.—	
Австрійські черв. хреста	63.25	67.25	Курс віденський
Угорські черв. хреста	33.50	42.50	
Італійськ. черв. хр. 25 фр.	—	—	
Архік. Рудольфа 20 К.	73.—	79.—	
Базиліка 10 К	28.75	32.75	
Йоанн 4 К	8.25	9.50	
Сербські табакові 10 фр.	9.50	11.—	
V. Монети.			
Лукаг цїсарский	11.36	11.48	
Рубель паперовий	2.53	2.54	
100 марок німецьких	117.40	117.80	
Доляр американський	4.80	5.—	

За редакцію відповідає: Адгм Креховецкий.

Старі штучні ЗУБИ
купує гандель коралів

ПЕШЕСА

Львів, ул. Боїмів 28.

Спродати найлучше
Спориш

за готівку (за післяплатою)
у ДАВИДА РАЙСА
в БОЛЕХОВІ.

10 прц. провізні одержить
кождий збираючий Спориш,
крім ціни по 2 К за 1 кі-
льограм, отже за післяпла-
тою дістанете за кождий
netto кильо 2 К 20 сот.

Пишіть по руски
перед висланем.

Михайло Скірка

римар і сідельник
у Відни III. Реннвег ч. 38

поручає

богатий вибір сідел і всякої
упряжі для коний, а також
торби до подорожи, ручні ку-
ферки, пуляresi, торбняки для
дам та веїлякі вироби зі
шкіри.

Ціни приступні.

Дахівки цементові
виробляє ся найліпше
і найдешевше лише на
патентованій машині
дра ГАСНАРОГО:

„ТРИ ЗВІЗДИ“

Порожни і повні бльоки
виробляє ся рациональ-
но на патентованій ма-
шині „Фенікс“, а пат.
форми дра Гаспарого
до виробу бетонних
руп і узнані в світі за найліпші.

НАЙЛІПШІ МАШИНИ

до аужиткованя піску доставляє спеціальна фабрика
Др. Гаспарий і С-на. в Markgrafstaedt.

Заступництво для Галичини:

Цементовий Промисл. Львів, ул. Кароля
Людвика ч. 5.

Жадайте спеціальний ціничик Нр. 126.

Містове Бюро залізниць державних
у Львові, пасаж Гавсмана 9
продає білети на всі залізни-
ці в краю і за границею.

Ст. Соколовського

Головне бюро дневників

і оголошень

у Львові пасаж Гавсман ч. 9

приймає пренумерату і оголошення до всіх дневни-
ків краєвих і заграничних.

До „Народної Часописи“ і „Газети Львівської“ може
принимати оголошення виключно лиш ся агенция.